

REGULAMENTUL (UE) 2021/785 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 29 aprilie 2021****de instituire a Programului Uniunii de luptă antifraudă și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 250/2014**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 33 și 325,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Curții de Conturi ⁽¹⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Articolul 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede că Uniunea și statele membre combat fraudele și orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii. Uniunea ar trebui să sprijine activitățile din aceste domenii.
- (2) Prin sprijinul acordat anterior pentru astfel de activități acordat prin intermediul Deciziei nr. 804/2004/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽³⁾ (programul Hercule), care a fost modificată și a cărei aplicare a fost prelungită prin Decizia nr. 878/2007/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁴⁾ (programul Hercule II), la rândul său abrogată și înlocuită de Regulamentul (UE) nr. 250/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾ (programul Hercule III), s-au putut intensifica activitățile întreprinse de Uniune și de statele membre privind combaterea fraudei, a corupției și a oricărei alte activități ilegale care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.
- (3) Legislația Uniunii care stabilește norme pentru Fondul european de garantare agricolă, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european pentru afaceri maritime și pescuit, Fondul pentru azil, migrație și integrare, Instrumentul de sprijin financiar pentru cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor, Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane, precum și pentru asistența pentru preaderare în ceea ce privește perioada de programare 2014-2020 și ulterior, prevede obligația raportării, de către statele membre, țările candidate și potențialii candidați la aderare, a neregulilor și a fraudelor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii. Sistemul de gestionare a neregulilor (IMS) este un instrument de comunicații electronice securizate prin care se facilitează îndeplinirea de către statele membre, țările candidate și potențialii candidați la aderare a obligației de a raporta neregulile depistate și care sprijină, de asemenea, gestionarea și analiza neregulilor.
- (4) Pe lângă importanța incontestabilă a activității desfășurate de Comisie în contextul prevenirii fraudei, ar trebui recunoscută pe deplin și importanța, printre altele, a punerii în aplicare a Sistemului de informații antifraudă (AFIS), precum și a strategiilor antifraudă de la nivel național.

⁽¹⁾ JO C 10, 10.1.2019, p. 1.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 12 februarie 2019 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și poziția în primă lectură a Consiliului din 16 martie 2021 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial). Poziția Parlamentului European din 29 aprilie 2021 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

⁽³⁾ Decizia nr. 804/2004/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 de stabilire a unui program de acțiune comunitară în vederea promovării unor acțiuni în domeniul protecției intereselor financiare ale Comunității (programul „Hercule”) (JO L 143, 30.4.2004, p. 9).

⁽⁴⁾ Decizia nr. 878/2007/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 iulie 2007 de modificare și de prelungire a termenului de aplicare a Deciziei nr. 804/2004/CE de stabilire a unui program de acțiune comunitară în vederea promovării unor acțiuni în domeniul protecției intereselor financiare ale Comunității (programul Hercule II) (JO L 193, 25.7.2007, p. 18).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) nr. 250/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 februarie 2014 de instituire a unui program în vederea promovării unor activități în domeniul protecției intereselor financiare ale Uniunii Europene (programul „Hercule III”) și de abrogare a Deciziei nr. 804/2004/CE (JO L 84, 20.3.2014, p. 6).

- (5) Regulamentul (CE) nr. 515/97 al Consiliului ⁽⁶⁾ și Decizia 2009/917/JAI a Consiliului ⁽⁷⁾ prevăd obligația Uniunii de a sprijini asistența reciprocă între autoritățile administrative ale statelor membre și cooperarea dintre acestea și Comisie în vederea asigurării aplicării corespunzătoare a legislației din domeniile vamal și agricol.
- (6) Sprijinul respectiv este acordat pentru o serie de activități operaționale. Printre acestea se numără AFIS, o platformă de tehnologie a informației care constă într-o serie de aplicații ce funcționează în cadrul unui sistem comun de informații gestionat de Comisie. IMS este, de asemenea, utilizat în platforma AFIS. Sistemul comun de informații necesită finanțare stabilă și previzibilă pe parcursul anilor pentru a i se asigura sustenabilitatea.
- (7) Platforma AFIS cuprinde mai multe sisteme de informații, inclusiv Sistemul de informații al vămilor. Sistemul de informații al vămilor este un sistem de informații automatizat care vizează sprijinirea statelor membre în prevenirea, investigarea și urmărirea penală a operațiunilor care încalcă legislația în domeniul vamal sau agricol, prin sporirea, printr-o difuzare mai rapidă a informațiilor, a eficacității cooperării și procedurilor de control ale administrațiilor vamale ale căror atribuții includ astfel de operațiuni. Infrastructura unică a Sistemului de informații al vămilor acoperă atât cazurile de cooperare administrativă, cât și cele de cooperare polițienească bazate pe fostul pilon justiție și afaceri interne al Uniunii. Dimensiunea Sistemului de informații al vămilor legată de cooperarea polițienească nu poate fi disociată, din punct de vedere tehnic, de dimensiunea sa administrativă, întrucât ambele sunt exploatate în cadrul unui sistem comun de tehnologie a informației. Având în vedere faptul că Sistemul de informații al vămilor este doar unul dintre diferitele sisteme de informații care funcționează în cadrul platformei AFIS și că numărul de cazuri de cooperare polițienească este mai mic decât numărul de cazuri de cooperare administrativă în Sistemul de informații al vămilor, dimensiunea legată de cooperarea polițienească a platformei AFIS este considerată ca fiind accesorie dimensiunii administrative.
- (8) Pentru a spori sinergiile și flexibilitatea bugetară și a simplifica gestionarea, sprijinul acordat de Uniune în domeniul protecției intereselor financiare ale Uniunii, al raportării neregulilor și al asistenței administrative reciproce și cooperării în domeniile vamal și agricol ar trebui să fie cumulat și raționalizat în cadrul unui singur program, Programul Uniunii de luptă antifraudă (denumit în continuare „programul”). Programul ar trebui să fie instituit pentru o perioadă de șapte ani pentru a alinia durata acestuia cu cea a cadrului financiar multianual stabilit în Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului ⁽⁸⁾.
- (9) Prin urmare, programul ar trebui să cuprindă o componentă similară programului Hercule III, o a doua componentă care asigură finanțarea IMS și o a treia componentă care finanțează activitățile aflate în sarcina Comisiei în temeiul Regulamentului (CE) nr. 515/97, inclusiv platforma AFIS.
- (10) Programul ar trebui să faciliteze cooperarea dintre autoritățile relevante ale statelor membre și dintre statele membre, Comisie și alte organe relevante ale Uniunii, inclusiv Parchetul European (EPPO), după caz, cu privire la acele state membre care participă la cooperarea consolidată în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1939 al Consiliului ⁽⁹⁾, pentru a asigura protecția eficace a intereselor financiare ale Uniunii, precum și aplicarea corespunzătoare a legislației din domeniile vamal și agricol, fără a aduce atingere responsabilităților statelor membre, și pentru a asigura utilizarea mai eficace a resurselor decât s-ar putea realiza la nivel național. Acțiunea la nivelul Uniunii este necesară și justificată întrucât ajută statele membre să protejeze în mod colectiv interesele financiare ale Uniunii și încurajează utilizarea structurilor comune ale Uniunii pentru intensificarea cooperării și a schimbului de informații între autoritățile competente, sprijinind în același timp raportarea datelor privind neregulile și cazurile de fraudă.
- (11) În plus, sprijinirea protejării intereselor financiare ale Uniunii ar trebui să abordeze toate aspectele bugetului Uniunii, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli. În acest cadru, ar trebui să se acorde atenția cuvenită faptului că programul este singurul program al Uniunii care protejează partea de cheltuieli a bugetului Uniunii.

⁽⁶⁾ Regulamentul (CE) nr. 515/97 al Consiliului din 13 martie 1997 privind asistența reciprocă între autoritățile administrative ale statelor membre și cooperarea dintre acestea și Comisie în vederea asigurării aplicării corespunzătoare a legislației din domeniile vamal și agricol (JO L 82, 22.3.1997, p. 1).

⁽⁷⁾ Decizia 2009/917/JAI a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind utilizarea tehnologiei informației în domeniul vamal (JO L 323, 10.12.2009, p. 20).

⁽⁸⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 (JO L 433I, 22.12.2020, p. 11).

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1).

- (12) Prezentul regulament stabilește un pachet financiar aferent programului, care reprezintă principala valoare de referință, în înțelesul punctului 18 din Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020 dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară, precum și privind noile resurse proprii, inclusiv o foaie de parcurs în vederea introducerii de noi resurse proprii⁽¹⁰⁾, pentru Parlamentul European și pentru Consiliu pe durata procedurii bugetare anuale.
- (13) Prezentului program i se aplică Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹¹⁾ (denumit în continuare „Regulamentul financiar”). Regulamentul financiar stabilește normele privind execuția bugetului Uniunii, inclusiv normele privind granturile, premiile, achizițiile publice, gestiunea indirectă, instrumentele financiare, garanțiile bugetare, asistența financiară și rambursările către experți externi. Normele adoptate în temeiul articolului 322 din TFUE includ, de asemenea, un regim general de condiționalitate pentru protecția bugetului Uniunii.
- (14) Tipurile de finanțare și metodele de execuție prevăzute în prezentul regulament ar trebui alese pe baza capacității lor de a realiza obiectivele specifice ale acțiunilor și de a obține rezultate, ținându-se seama în special de costurile controalelor, de sarcina administrativă și de riscul preconizat de neconformitate. În acest sens, ar trebui avute în vedere utilizarea de sume forfetare, rate forfetare și costuri unitare, precum și recurgerea la o finanțare care nu este legată de costuri, menționată la articolul 125 alineatul (1) din Regulamentul financiar.
- (15) Prezentul regulament ar trebui să ofere o listă orientativă a acțiunilor care urmează să fie finanțate, pentru a asigura continuitatea finanțării tuturor acțiunilor aflate în sarcina Comisiei în temeiul Regulamentului (CE) nr. 515/97, inclusiv a platformei AFIS.
- (16) Acțiunile ar trebui să fie eligibile pe baza capacității lor de a îndeplini obiectivele specifice ale programului. Obiectivele specifice ale programului ar trebui să includă furnizarea de asistență tehnică specială către autoritățile competente din statele membre, cum ar fi prin furnizarea de cunoștințe specifice, echipamente specializate și avansate din punct de vedere tehnic și instrumente eficace din domeniul IT; prin asigurarea sprijinului necesar investigațiilor și facilitarea acestora, în special prin constituirea de echipe comune de anchetă și operațiuni trans-frontaliere; sau prin intensificarea schimburilor de personal pentru proiecte specifice. În plus, acțiunile eligibile ar trebui, de asemenea, să includă organizarea de cursuri de formare specializată specifică și de ateliere de analiză a riscurilor, precum și, după caz, conferințe și studii.
- (17) Achiziționarea de echipamente prin intermediul instrumentului Uniunii de sprijin financiar pentru echipamentele de control vamal instituit printr-un Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire, ca parte a Fondului de gestionare integrată a frontierelor, a instrumentului de sprijin financiar pentru echipamente de control vamal ar avea un impact pozitiv asupra combaterii fraudei care afectează interesele financiare ale Uniunii. În baza instrumentului respectiv, ar exista o obligație de a evita orice dublare a sprijinului acordat de Uniune. Programul ar trebui, în mod similar, să asigure faptul că orice dublare a sprijinului acordat de Uniune este evitată și ar trebui, în principiu, să își canalizeze sprijinul către achiziționarea de tipuri de echipamente care nu intră sub incidența instrumentului Uniunii de sprijin financiar pentru echipamentele de control vamal sau pentru echipamentele ai căror beneficiari sunt alte autorități decât cele vizate de instrumentul Uniunii de sprijin financiar pentru echipamentele de control vamal. În plus, ar trebui să se asigure faptul că echipamentele finanțate sunt adecvate pentru obiectivul de a contribui la protejarea intereselor financiare ale Uniunii.
- (18) Programul ar trebui să fie deschis participării membrilor din Asociația Europeană a Liberului Schimb care fac parte din Spațiul Economic European (SEE). De asemenea, ar trebui să fie deschis participării țărilor în curs de aderare, țărilor candidate și potențialilor candidați la aderare, precum și țărilor din cadrul politicii europene de vecinătate, în conformitate cu principiile generale și cu clauzele și condițiile generale de participare a acestor țări la programele Uniunii, stabilite în acordurile-cadru aferente, în deciziile Consiliului de asociere sau în acorduri similare. De asemenea, programul ar trebui să fie deschis și altor țări terțe, cu condiția ca acestea din urmă să încheie un acord specific care să prevadă condițiile specifice ale participării lor la programele Uniunii.
- (19) Luând în considerare evaluările anterioare ale programelor Hercule și pentru a consolida programul, ar trebui să fie posibilă, în mod excepțional, și participarea entităților stabilite într-o țară terță care nu este asociată la program.

⁽¹⁰⁾ JO L 433I, 22.12.2020, p. 28.

⁽¹¹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

- (20) Ar trebui încurajată în special participarea entităților stabilite în țări terțe care au un acord de asociere în vigoare cu Uniunea, în vederea consolidării protecției intereselor financiare ale Uniunii prin cooperare în domeniul vamal și prin schimb de bune practici, în special în ceea ce privește modalități de combatere a fraudei, a corupției și a altor activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii și în ceea ce privește înfruntarea provocărilor legate de noile evoluții tehnologice.
- (21) Programul ar trebui implementat ținându-se seama de recomandările și măsurile enumerate în comunicarea Comisiei din 6 iunie 2013 intitulată „Intensificarea luptei împotriva contrabandei cu țigări și a altor forme de comerț ilicit cu produse din tutun – O strategie globală a UE”, precum și în raportul din 12 mai 2017 privind progresele înregistrate cu privire la punerea în aplicare a acestei comunicări.
- (22) Uniunea a ratificat Protocolul pentru eliminarea comerțului ilicit cu produse din tutun la Convenția-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului (denumit în continuare „protocolul”) în 2016. Protocolul are rolul de a proteja interesele financiare ale Uniunii în ceea ce privește lupta împotriva comerțului transfrontalier ilicit cu produse din tutun, care cauzează pierderi de venituri. Programul ar trebui să sprijine Secretariatul Convenției-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului în atribuțiile sale legate de acest protocol. Ar trebui, de asemenea, să sprijine și alte activități organizate de secretariat în legătură cu lupta împotriva comerțului ilicit cu produse din tutun.
- (23) În conformitate cu Regulamentul financiar, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹²⁾ și cu Regulamentele (CE, Euratom) nr. 2988/95 ⁽¹³⁾, (Euratom, CE) nr. 2185/96 ⁽¹⁴⁾ și (UE) 2017/1939 ale Consiliului, interesele financiare ale Uniunii trebuie să fie protejate prin măsuri proporționale, inclusiv prin măsuri referitoare la prevenirea, depistarea, corectarea și investigarea neregulilor, inclusiv a fraudei, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau incorect utilizate și, după caz, prin impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentele (Euratom, CE) nr. 2185/96 și (UE, Euratom) nr. 883/2013, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) are competența de a desfășura investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European este împuternicit să investigheze și să urmărească penal infracțiunile care afectează interesele financiare ale Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁵⁾. În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, să acorde drepturile necesare și să permită accesul reprezentanților Comisiei, ai OLAF, Curții de Conturi și, în ceea ce privește statele membre care participă la forma de cooperare consolidată în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1939, ai EPPO și să se asigure că orice terți implicați în execuția fondurilor din partea Uniunii acordă drepturi echivalente.
- (24) Țările terțe care sunt membre ale SEE pot participa la programele Uniunii în cadrul cooperării stabilite în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European ⁽¹⁶⁾, care prevede implementarea programelor pe baza unei decizii adoptate în temeiul acordului menționat. Țările terțe pot participa și pe baza altor instrumente juridice. Prezentul regulament ar trebui să cuprindă o dispoziție specifică prin care să se solicite țărilor terțe să acorde accesul și drepturile necesare pentru ca ordonatorul de credite competent, OLAF și Curtea de Conturi să își exercite în mod cuprinzător competențele care le revin.
- (25) În temeiul Deciziei 2013/755/UE a Consiliului ⁽¹⁷⁾, persoanele și entitățile stabilite în țări și teritorii de peste mări sunt eligibile pentru finanțare sub rezerva normelor și obiectivelor programului și a eventualelor mecanisme aplicabile statului membru de care aparține țara respectivă sau teritoriul respectiv.

⁽¹²⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁽¹³⁾ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.1995, p. 1).

⁽¹⁴⁾ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protecției intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

⁽¹⁵⁾ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

⁽¹⁶⁾ JO L 1, 3.1.1994, p. 3.

⁽¹⁷⁾ Decizia 2013/755/UE a Consiliului din 25 noiembrie 2013 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană („Decizia de asociere peste mări”) (JO L 344, 19.12.2013, p. 1).

- (26) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru implementarea programului, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei. Comisia ar trebui să adopte programe de lucru care să stabilească, printre altele, prioritățile și criteriile de evaluare a granturilor acordate pentru acțiuni.
- (27) Prezentul regulament ar trebui să stabilească rata maximă posibilă de cofinanțare pentru granturi.
- (28) În temeiul punctelor 22 și 23 din Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare ⁽¹⁸⁾, prezentul program ar trebui să fie evaluat pe baza informațiilor colectate în conformitate cu cerințe de monitorizare specifice, evitând totodată sarcinile administrative excesive, în special pentru statele membre, precum și o reglementare excesivă. Cerințele respective ar trebui să includă, după caz, indicatori cuantificabili pe baza cărora să se evalueze efectele programului pe teren. Evaluarea ar trebui efectuată în timp util și în mod independent și obiectiv.
- (29) Competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui delegată Comisiei în ceea ce privește modificarea listei indicatorilor de măsurare a gradului de realizare a obiectivelor generale și specifice în cazul în care se consideră necesar, precum și pentru a completa prezentul regulament cu dispoziții privind stabilirea unui cadru de monitorizare și evaluare. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare. În special, pentru a asigura o participare egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.
- (30) Întrucât obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre din cauza naturii transfrontaliere a aspectelor vizate, dar, având în vedere valoarea adăugată pentru Uniune, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective.
- (31) Articolul 42a alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 515/97 reprezintă temeiul juridic pentru finanțarea AFIS. Prezentul regulament ar trebui să înlocuiască acest temei juridic cu unul nou. Prin urmare, ar trebui să se elimine articolul 42a alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 515/97.
- (32) Regulamentul (UE) nr. 250/2014 de instituire a programului Hercule III a acoperit perioada 1 ianuarie 2014-31 decembrie 2020. Prezentul regulament ar trebui să prevadă o continuare a programului Hercule III, începând cu data de 1 ianuarie 2021. Prin urmare, Regulamentul (UE) nr. 250/2014 ar trebui să fie abrogat.
- (33) Pentru a reflecta importanța combaterii schimbărilor climatice în conformitate cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris adoptat în temeiul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice și obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, programul este destinat să contribuie la integrarea acțiunilor climatice și la atingerea unei ținte globale reprezentate de alocarea a 30 % din bugetul Uniunii pentru sprijinirea îndeplinirii obiectivelor privind clima.
- (34) În conformitate cu articolul 193 alineatul (2) din Regulamentul financiar, se poate acorda un grant pentru o acțiune deja începută, cu condiția ca solicitantul să poată demonstra necesitatea demarării acțiunii înainte de semnarea acordului de grant. Cu toate acestea, costurile suportate înainte de data depunerii cererii de grant nu sunt eligibile decât în cazuri excepționale justificate în mod corespunzător. Pentru a se evita orice perturbare a sprijinului acordat de Uniune, care ar putea prejudicia interesele Uniunii, ar trebui să fie posibil ca, pentru o durată limitată la începutul cadrului financiar multianual 2021-2027 și numai în cazuri justificate în mod corespunzător, să se prevadă, în decizia de finanțare, eligibilitatea activităților și a costurilor de la începutul exercițiului financiar 2021, chiar dacă acestea au fost desfășurate și, respectiv, suportate înainte de depunerea cererii de grant.

⁽¹⁸⁾ JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

- (35) Pentru a asigura continuitatea în acordarea sprijinului în domeniul de politică relevant și pentru a permite implementarea programului de la începutul cadrului financiar multianual 2021-2027, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare în regim de urgență și să se aplice cu efect retroactiv de la 1 ianuarie 2021,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament instituie Programul Uniunii de luptă antifraudă (denumit în continuare „programul”) pe durata cadrului financiar multianual 2021-2027.

Prezentul regulament prevede obiectivele programului, bugetul pentru perioada 2021-2027, formele de finanțare din partea Uniunii și normele pentru furnizarea acestei finanțări.

Articolul 2

Obiectivele programului

(1) Obiectivele generale ale programului sunt următoarele:

- (a) protejarea intereselor financiare ale Uniunii;
- (b) sprijinirea asistenței reciproce dintre autoritățile administrative ale statelor membre și cooperarea dintre acestea și Comisie în vederea asigurării unei aplicări corespunzătoare a legislației din domeniul vamal și din cel agricol.

(2) Obiectivele specifice ale programului sunt următoarele:

- (a) prevenirea și combaterea fraudei, a corupției și a oricărei alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii;
- (b) sprijinirea raportării neregulilor, inclusiv a fraudelor, legate de fondurile cu gestiune partajată și de fondurile de asistență pentru preaderare din bugetul Uniunii;
- (c) punerea la dispoziție a unor instrumente pentru schimbul de informații și acordarea de sprijin pentru activitățile operaționale în materie de asistență administrativă reciprocă în domeniul vamal și în cel agricol.

Articolul 3

Buget

(1) Pachetul financiar pentru implementarea programului în perioada 2021-2027 este de 181,207 milioane EUR în prețuri curente.

(2) Alocarea orientativă a cuantumului menționat la alineatul (1) este următoarea:

- (a) 114,207 milioane EUR pentru obiectivul menționat la articolul 2 alineatul (2) litera (a);
- (b) 7 milioane EUR pentru obiectivul menționat la articolul 2 alineatul (2) litera (b);
- (c) 60 de milioane EUR pentru obiectivul menționat la articolul 2 alineatul (2) litera (c).

(3) Până la 2 % din cuantumul menționat la alineatul (1) pot fi utilizate pentru asistență tehnică și administrativă în legătură cu implementarea programului, de exemplu pentru activități de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, inclusiv pentru sisteme corporative de tehnologie a informației. În plus, alocarea orientativă de la alineatul (2) litera (a) ține seama în mod corespunzător de faptul că programul este singurul program al Uniunii care abordează partea de cheltuieli a protejării intereselor financiare ale Uniunii.

Articolul 4

Țări terțe asociate la program

Programul este deschis participării următoarelor țări terțe:

- (a) membrii Asociației Europene a Liberului Schimb care sunt membri ai Spațiului Economic European, în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul privind Spațiul Economic European;

- (b) țările în curs de aderare, țările candidate și potențialii candidați la aderare, în conformitate cu principiile generale și cu clauzele și condițiile generale de participare a acestora la programele Uniunii stabilite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
- (c) țările din cadrul politicii europene de vecinătate, în conformitate cu principiile generale și cu clauzele și condițiile generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii stabilite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
- (d) alte țări terțe, în conformitate cu condițiile prevăzute de un acord specific referitor la participarea unei țări terțe la un program al Uniunii, cu condiția ca acordul:
 - (i) să asigure un echilibru adecvat între contribuțiile și beneficiile țării terțe care participă la programele Uniunii;
 - (ii) să stabilească condițiile de participare la programe, inclusiv calcularea contribuțiilor financiare la programele individuale, și la costurile administrative ale acestora;
 - (iii) să nu confere țării terțe competențe decizionale în ceea ce privește programul Uniunii;
 - (iv) să garanteze drepturile Uniunii de a asigura buna gestiune financiară și de a-și proteja interesele financiare.

Contribuțiile menționate la primul paragraf litera (d) punctul (ii) constituie venituri alocate în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar.

Articolul 5

Implementare și forme de finanțare din partea Uniunii

- (1) Programul este implementat prin gestiune directă în conformitate cu Regulamentul financiar sau prin gestiune indirectă cu un organism menționat la articolul 62 alineatul (1) primul paragraf litera (c) din Regulamentul financiar.
- (2) Programul poate oferi finanțare în oricare dintre formele prevăzute de Regulamentul financiar, în special prin granturi și achiziții, precum și prin rambursarea cheltuielilor de călătorie și de ședere în conformitate cu articolul 238 din Regulamentul financiar.
- (3) Programul poate oferi finanțare pentru acțiunile desfășurate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 515/97, în special pentru a acoperi noile tipuri de costuri menționate în lista orientativă din anexa I la prezentul regulament.
- (4) Dacă acțiunea sprijinită implică achiziționarea de echipamente, Comisia stabilește, după caz, un mecanism de coordonare care să asigure eficiența și interoperabilitatea dintre toate echipamentele achiziționate cu sprijinul programelor Uniunii.

Articolul 6

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii

În cazul în care o țară terță participă la program printr-o decizie adoptată în temeiul unui acord internațional sau în temeiul oricărui alt instrument juridic, țara terță în cauză acordă accesul și drepturile necesare pentru ca ordonatorul de credite competent, OLAF și Curtea de Conturi să își exercite în mod cuprinzător competențele care le revin. În cazul OLAF, aceste drepturi includ dreptul de a efectua investigații, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013.

CAPITOLUL II

Granturi

Articolul 7

Granturi

Granturile din cadrul programului sunt atribuite și gestionate în conformitate cu titlul VIII din Regulamentul financiar.

*Articolul 8***Cofinanțare**

Rata de cofinanțare pentru granturile acordate în cadrul programului nu depășește 80 % din costurile eligibile. Orice finanțare care depășește acest plafon se acordă numai în situații excepționale justificate în mod corespunzător, care se definesc în programele de lucru menționate la articolul 11, iar aceasta nu depășește 90 % din costurile eligibile.

*Articolul 9***Acțiuni eligibile**

- (1) Numai acțiunile de implementare a obiectivelor prevăzute la articolul 2 sunt eligibile pentru finanțare.
- (2) Fără a aduce atingere niciunei alte acțiuni prevăzute de programele de lucru în temeiul articolului 11, următoarele acțiuni pot fi considerate eligibile pentru finanțare:
 - (a) furnizarea de cunoștințe tehnice, echipamente specializate și avansate din punct de vedere tehnic și instrumente eficiente din domeniul IT care să îmbunătățească cooperarea transnațională și multidisciplinară și cooperarea cu Comisia;
 - (b) intensificarea schimburilor de personal pentru proiecte specifice, asigurarea sprijinului necesar și facilitarea investițiilor, în special constituirea de echipe comune de anchetă și operațiuni transfrontaliere;
 - (c) furnizarea de sprijin tehnic și operațional pentru anchetele naționale, în special autorităților vamale și autorităților de aplicare a legii, pentru a consolida lupta împotriva fraudei și a altor activități ilegale;
 - (d) consolidarea capacității în domeniul IT în statele membre și în țările terțe, intensificarea schimbului de date și dezvoltarea și furnizarea de instrumente din domeniul IT pentru investigații și pentru monitorizarea activității de informații;
 - (e) organizarea de cursuri de formare specializate, ateliere de analiză a riscurilor, conferințe și studii menite să îmbunătățească cooperarea și coordonarea între serviciile vizate de protejarea intereselor financiare ale Uniunii;
 - (f) orice altă acțiune, prevăzută în cadrul programelor de lucru în temeiul articolului 11, care este necesară pentru realizarea obiectivelor generale și specifice prevăzute la articolul 2.
- (3) În cazul în care acțiunea sprijinită implică achiziționarea de echipamente, Comisia se asigură că echipamentul finanțat este adecvat pentru obiectivul de a contribui la protejarea intereselor financiare ale Uniunii.

*Articolul 10***Entități eligibile**

- (1) Criteriile de eligibilitate stabilite la alineatul (2) de la prezentul articol se aplică pe lângă criteriile stabilite la articolul 197 din Regulamentul financiar.
- (2) Următoarele entități sunt eligibile în cadrul programului:
 - (a) autoritățile publice care pot contribui la realizarea unuia dintre obiectivele menționate la articolul 2 și care sunt stabilite:
 - (i) într-un stat membru sau o țară ori un teritoriu de peste mări legate de acesta;
 - (ii) într-o țară terță asociată la program; sau
 - (iii) într-o țară terță care figurează în programul de lucru, în condițiile precizate la alineatul (3);

(b) institute de cercetare și de învățământ și entități nonprofit care pot contribui la realizarea obiectivelor menționate la articolul 2, cu condiția să fi fost stabilite și să fi funcționat de cel puțin un an:

(i) într-un stat membru;

(ii) într-o țară terță asociată la program; sau

(iii) într-o țară terță care figurează în programul de lucru, în condițiile precizate la alineatul (3);

(c) orice entitate juridică înființată în temeiul dreptului Uniunii sau orice organizație internațională.

(3) Entitățile menționate la alineatul (2) stabilite într-o țară terță care nu este asociată la program sunt în mod excepțional eligibile în cadrul programului dacă acest lucru este necesar pentru realizarea obiectivelor unei anumite acțiuni. Aceste entități suportă, în principiu, costurile aferente participării lor, cu excepția cazurilor care se justifică în mod corespunzător în programul de lucru.

CAPITOLUL III

Programare, monitorizare și evaluare

Articolul 11

Programul de lucru

În scopul implementării programului, Comisia adoptă programele de lucru menționate la articolul 110 din Regulamentul financiar.

Articolul 12

Monitorizare și raportare

(1) În anexa II sunt prevăzuți indicatori pentru raportarea progreselor înregistrate de program în direcția realizării obiectivelor generale și specifice stabilite la articolul 2.

(2) Pentru a se asigura evaluarea eficace a progreselor înregistrate de program în direcția realizării obiectivelor sale, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 14, pentru a modifica anexa II în ceea ce privește indicatorii, în cazul în care se consideră necesar, și pentru a completa prezentul regulament cu dispoziții privind stabilirea unui cadru de monitorizare și evaluare.

(3) Comisia raportează anual Parlamentului European și Consiliului cu privire la performanța programului, în cadrul raportului său anual privind protecția intereselor financiare ale Uniunii – combaterea fraudelor.

În cadrul discuțiilor din contextul respectiv, Parlamentul European poate formula recomandări pentru programul de lucru anual. Comisia ține seama în mod corespunzător de aceste recomandări.

(4) Sistemul de raportare cu privire la performanță asigură faptul că datele pentru monitorizarea implementării și a rezultatelor programului sunt colectate în mod eficient, eficace și la timp. În acest scop, destinatarilor fondurilor din partea Uniunii și, după caz, statelor membre li se impun cerințe de raportare proporționale.

Articolul 13

Evaluare

(1) Atunci când efectuează evaluările, Comisia se asigură că acestea sunt efectuate în mod independent, obiectiv și la timp și că evaluatorii își pot desfășura activitatea fără să fie supuși niciunei încercări de a-i influența.

(2) Evaluarea interimară a programului se realizează imediat ce sunt disponibile suficiente informații cu privire la implementarea acestuia, dar nu mai târziu de patru ani de la începerea implementării programului.

(3) La finalul implementării programului, dar nu mai târziu de patru ani de la sfârșitul perioadei indicate la articolul 1, Comisia efectuează o evaluare finală a programului.

(4) Comisia transmite concluziile evaluărilor, însoțite de observațiile sale, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European, Comitetului Regiunilor și Curții de Conturi și le publică pe site-ul de internet al Comisiei.

Articolul 14

Exercitarea delegării de competențe

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 12 alineatul (2) se conferă Comisiei până la 31 decembrie 2028.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 12 alineatul (2) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.

(5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 12 alineatul (2) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 15

Informare, comunicare și vizibilitate

(1) Cu excepția cazului în care există un risc de a compromite desfășurarea eficace a activităților operaționale în domeniul vamal și de luptă antifraudă, destinatarii finanțării din partea Uniunii recunosc originea fondurilor respective și asigură vizibilitatea finanțării din partea Uniunii, în special cu ocazia promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora, prin oferirea de informații specifice coerente, concrete și proporționale, unor categorii de public diverse, care includ mass-media și publicul larg.

(2) Comisia pune în aplicare cu regularitate acțiuni de informare și comunicare privind programul, acțiunile întreprinse în temeiul programului și rezultatele obținute. Resursele financiare alocate programului contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care respectivele priorități sunt legate de obiectivele menționate la articolul 2.

Articolul 16

Modificarea Regulamentului (CE) nr. 515/97

La articolul 42a din Regulamentul (CE) nr. 515/97, se elimină alineatele (1) și (2).

Articolul 17

Abrogare

Regulamentul (UE) nr. 250/2014 se abrogă de la 1 ianuarie 2021.

Articolul 18

Dispoziții tranzitorii

(1) Prezentul regulament nu aduce atingere continuării sau modificării acțiunilor inițiate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 250/2014 și al articolului 42a din Regulamentul (CE) nr. 515/97, care continuă să se aplice acțiunilor respective până la încheierea acestora.

(2) Pachetul financiar aferent programului poate acoperi, de asemenea, cheltuielile de asistență tehnică și administrativă necesare pentru a asigura tranziția între program și măsurile adoptate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 250/2014 și al articolului 42a din Regulamentul (CE) nr. 515/97.

(3) În conformitate cu articolul 193 alineatul (2) al doilea paragraf litera (a) din Regulamentul financiar, în cazurile justificate în mod corespunzător, precizate în decizia de finanțare, și pe durată limitată, acțiunile care beneficiază de sprijin în temeiul prezentului regulament și costurile subiacente pot fi considerate eligibile începând cu 1 ianuarie 2021, chiar dacă respectivele acțiuni au fost implementate și costurile respective au fost suportate înainte de depunerea cererii de grant.

*Articolul 19***Intrarea în vigoare și aplicare**

Prezentul regulament intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2021.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 29 aprilie 2021.

Pentru Parlamentul European

Președintele

D.M. SASSOLI

Pentru Consiliu

Președintele

A.P. ZACARIAS

ANEXA I

LISTA ORIENTATIVĂ A COSTURILOR MENȚIONATE LA ARTICOLUL 5 ALINEATUL (3)

Lista orientativă a tipurilor de costuri pe care programul le va finanța pentru acțiunile desfășurate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 515/97:

- (a) costurile de instalare și de întreținere a infrastructurii tehnice permanente care pune la dispoziția statelor membre resursele logistice, birotice și informatice pentru coordonarea operațiunilor vamale comune și a altor activități operaționale;
 - (b) rambursarea cheltuielilor de călătorie și de ședere, precum și, după caz, a altor indemnizații sau plăți efectuate în legătură cu reprezentanții statelor membre și, după caz, reprezentanții țărilor terțe care participă la misiunile Uniunii, la operațiunile vamale comune organizate de către sau în colaborare cu Comisia, precum și la sesiunile de formare, la reuniunile ad-hoc și la reuniunile pregătitoare și la cele de evaluare pentru anchetele administrative sau acțiunile operative întreprinse de statele membre, atunci când acestea sunt organizate de către sau în colaborare cu Comisia;
 - (c) cheltuielile legate de achiziționarea, studiul, dezvoltarea și întreținerea infrastructurii informatice (hardware), a programelor informatice (software) și a conexiunilor de rețea specifice, precum și a serviciilor conexe de producție, asistență și formare pentru realizarea acțiunilor prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 515/97, în special acțiuni legate de prevenirea și combaterea fraudei;
 - (d) cheltuielile legate de furnizarea de informații și cheltuielile privind acțiunile conexe care permit accesul la informații, date și surse de date în scopul desfășurării acțiunilor prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 515/97, în special acțiuni legate de prevenirea și combaterea fraudei;
 - (e) cheltuielile legate de utilizarea SIV, prevăzute în instrumentele adoptate în temeiul articolului 87 din TFUE și în special în Decizia 2009/917/JAI, în măsura în care aceste instrumente prevăd că respectivele cheltuieli sunt suportate din bugetul general al Uniunii;
 - (f) cheltuielile legate de achiziționarea, studiul, dezvoltarea și întreținerea componentelor Uniunii ale rețelei comune de comunicații utilizate în sensul literei (c).
-

ANEXA II

INDICATORI PENTRU MONITORIZAREA PROGRAMULUI

Programul va fi monitorizat îndeaproape pe baza unui set de indicatori care au scopul de a evalua măsura în care au fost îndeplinite obiectivele generale și specifice ale programului și de a reduce la minimum sarcinile și costurile administrative. În acest scop, se vor colecta date cu privire la următorul set de indicatori-cheie:

Obiectivul specific nr. 1: prevenirea și combaterea fraudei, a corupției și a oricărei alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii.

Indicatorul nr. 1: sprijinirea prevenirii și combaterii fraudei, a corupției și a oricărei alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii, măsurată prin:

1.1: gradul de satisfacție privind activitățile organizate și (co)finanțate prin program;

1.2: procentul de state membre care primesc sprijin în fiecare an în cadrul programului.

Obiectivul specific nr. 2: sprijinirea raportării neregulilor, inclusiv a fraudelor, legate de fondurile cu gestiune partajată și de fondurile de asistență pentru preaderare din bugetul Uniunii.

Indicatorul nr. 2: gradul de satisfacție a utilizatorilor privind utilizarea IMS.

Obiectivul specific nr. 3: punerea la dispoziție a unor instrumente pentru schimbul de informații și acordarea de sprijin pentru activitățile operaționale în materie de asistență administrativă reciprocă în domeniul vamal și agricol.

Indicatorul nr. 3: numărul de cazuri în care informațiile în cadrul asistenței reciproce sunt puse la dispoziție și numărul de activități sprijinite prin intermediul asistenței reciproce.
